

# III. A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐ JÁRULÉK, ADÓ ÉS EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGE

A társadalombiztosítás rendszerében az a természetes személy minősül mezőgazdasági őstermelőnek, aki az Sza tv. 3. § 18. pontjának megfelel.

Az őstermelői tevékenységet jellemzően őstermelői igazolvány alapozza meg, de ilyen tevékenység folytatható egyéni vállalkozóként, vagy családi gazdaság keretében.

**1. Őstermelői igazolvány alapján** folytatott tevékenység esetén a biztosítási kötelezettség elbírálása:

A mezőgazdasági őstermelő biztosítási kötelezettsége kettős feltételhez kötött, egyrészt a már megszerzett szolgálati időnek és a még megszerzhető szolgálati időnek el kell érnie együttesen a 20 évet, másrészt a mezőgazdasági őstermelő egyidejűleg ne álljon biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban, ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, illetve a választott tisztségviselői jogviszonyt. Amennyiben a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, választott tisztségviselői jogviszonyban fennáll a biztosított pozíció, mellette a természetes személy őstermelőként is biztosítottá válik.

Példák:

Az 1960. októberében született természetes személy 65 éves korában válhat öregségi nyugdíjassá. A szóban forgó személy 2017-ig 10 év szolgálati időt szerzett. Abban az esetben, ha 2018-ban mezőgazdasági őstermelővé válik, a biztosítási kötelezettséget nem lehet megállapítani, mert a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig nem tudja megszerezni az összesen 20 év szolgálati időt.

A gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselője e tevékenységével összefüggésben megszerzett tiszteletdíja havonta 120 000 forint. E tevékenysége mellett családi gazdálkodóként is folytat tevékenységet. A természetes személy választott tisztségviselőként és mezőgazdasági őstermelőként is biztosítottnak minősül. (Természetesen ebben az esetben is vizsgálendő a 20. évnyi szolgálati idő megszerzhetőségére vonatkozó feltétel.) Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági őstermelő esetében a kettős biztosítás főszabály szerint kizárt, abban az esetben,

ha a kizáró ok megszűnik (pl. a munkaviszonyban állóként szünetel a biztosítás), és a természetes személynek van őstermelői igazolványa, őstermelőként automatikusan létrejön a biztosítási kötelezettség.

Az előzőeken túlmenően őstermelőként nem válhat biztosítottá

1. az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személy és a gazdálkodó család kiskorú tagja,
2. a saját jogú nyugdíjas és az özevgyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Például: A természetes személy egyetemi tanulmányokat folytat. A tanulmányai folytatása mellett családi gazdaságban is tag. Az említett személy a 18. életévének betöltéséig mezőgazdasági őstermelőként nem válik biztosítottá, a nagykorúvá válásának napjától azonban biztosított mezőgazdasági őstermelőnek minősül.

Saját jogú nyugdíjas: az aki

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a Tbj. 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban, (öregségi nyugdíjban, rehabilitációs járadékban), a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), egyházi, jogi személytől nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül,
3. az egyéni vagy társas vállalkozó nyugdíjas jogállását nem érinti, ha az 1-2. alpontokban említett nyugdíj folyósítása szünetel.

A rehabilitációs járadék megállapítására már nem kerülhet sor, amennyiben az őstermelő már nem részesül az ellátás folyósításában, akkor már nem minősül saját jogú nyugdíjasnak, azaz őstermelőként biztosítottá válik.

Az említett ellátásokban részesülő mezőgazdasági őstermelő életkorra tekintet nélkül saját jogú nyugdíjasnak minősül, így mezőgazdasági őstermelőként nem terjed ki rá a biztosítás.

Az özevgyi nyugdíjban részesülő őstermelő esetében kell vizsgálni azt, hogy a reá irányadó korhatárt betöltötte-e, esetében a korhatár betöltése a feltétele annak, hogy őstermelőként mentesüljön a biztosítási kötelezettség alól.

Példa a biztosítási kötelezettségre: A mezőgazdasági őstermelő napi 4 óras foglalkoztatási jogviszonyban is áll. Munkaviszonyában fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe, ezzel egyidejűleg anyasági ellátást igényel. A fizetés nélküli szabadság időtartama alatt, ha annak időtartamára csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra, az érintett személy biztosítási kötelezettsége munkaviszonyában nem szünetel, ami azt is jelenti, hogy őstermelőként nem válhat biztosítottá.

Abban az esetben azonban, ha a szóban forgó személy munkaviszonyában azért vesz igénybe fizetés nélküli szabadságot, hogy például külföldre utazzon, akkor munkaviszonyában szünetel a biztosítási kötelezettség és ezzel egyidejűleg mezőgazdasági őstermelőként biztosítottá válik.

## 2. A biztosítási kötelezettség időtartama:

- az őstermelői igazolványban feltüntetett időponttól az igazolvány visszaadása napjáig,
- gazdálkodó család tagja esetében a családi gazdaság nyilvántartásba vétele napjától a nyilvántartásból való törlés napjáig, illetőleg
- a biztosítást kizáró körülmény megszűnését követő naptól a biztosítást kizáró körülmény bekövetkezésének napjáig áll fenn.

Megszűnik a biztosítás, ha a mezőgazdasági őstermelő kilép a családi gazdaságból, vagy a közös őstermelésből.

A mezőgazdasági őstermelői igazolványról szóló 436/2015. (XII. 28.) Kormányrendelet szerint az őstermelői igazolvány és a közös

őstermelői igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) akkor érvényes, ha az igazolvány és a hozzá tartozó értékesítési betétlap egyidejűleg hatályos.

Az igazolvány – az alábbi kivétellel - a kiállítása napjától a kiállítást követő ötödik adóév utolsó napjáig hatályos.

Abban az esetben azonban, ha a mezőgazdasági őstermelő igazolványa tárgyév végével hatályát veszti, az őstermelő tárgyév október 1. és december 31. napja között kérheti új igazolvány kiállítását. Ez esetben az új igazolvány a tárgyévet követő év első napjától a hatályának kezdetét követő ötödik adóév utolsó napjáig hatályos.

Az igazolvány az ügyfél választása alapján a

- hatályának kezdete szerinti adóévre, vagy
- hatályának kezdetétől számított legfeljebb három adóévre

vonatkozó értékesítési betétlappal együtt adható ki.

Az előzőek szerinti értékesítési betétlap kiadását követően értékesítési betétlap az ügyfél kérelmére kizárólag a kérelmezés időpontja szerinti évnél megfelelő adóévre, valamint az azt követő két adóévre adható ki. Értékesítési betétlap csak az igazolvány hatályosságai ideje szerinti adóévekre adható ki.

Amennyiben a mezőgazdasági őstermelő hatályos igazolvánnyal rendelkezik, akkor az értékesítési betétlap

- az adóév első napjától hatályos, ha az adóév március 20. napjáig,
- a kiállítás napjától hatályos, ha az a) pontban említett időpontot követően kérelmezi.

Például, ha az értékesítési betétlapot március 19-én érvényesítik, akkor a mezőgazdasági őstermelő az év első napjától rendelkezik érvényes betétlappal és biztosítással. Abban az esetben azonban, ha az érvényesítésre március 20-án kerül sor, úgy a betétlap csak március 20-ától érvényes és ennek megfelelően a mezőgazdasági őstermelő ez utóbbi esetben a január 1. és március 19. közötti időben nem minősül mezőgazdasági őstermelőnek, így a biztosítási kötelezettséget sem lehet e címen erre az időtartamra megállapítani.

Fontos lehet, hogy abban az esetben, ha az értékesítési betétlap érvényesítése nem történik meg, a természetes személy társadalombiztosítási szempontból sem minősül őstermelőnek, ami egyben megalapozhatja a havi 7320, naptári napi 244 forint egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettséget.

### 3. A mezőgazdasági őstermelő járulékfizetése

A Tbj. különbséget tesz a tevékenységet kezdő és nem kezdő mezőgazdasági őstermelők között.

A kezdő, nem kezdő státusz meghatározásán túlmenően a járulékfizetési kötelezettséget befolyásoló tényező a tárgyévet megelőző évben elért bevétel összege is.

Járlékfizetési kötelezettség:

A biztosított tevékenységet kezdő és a mezőgazdasági kistermelő természetbeni egészségbiztosítási járulékként 4 százalék, pénzbeli egészségbiztosítási járulékként 3 százalék mértékű kötelezettséget teljesít. A fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10 százalék.

Kezdő mezőgazdasági őstermelő: az a személy, aki a tárgyévet megelőző évben nem minősült mezőgazdasági őstermelőnek.

Például: a természetes személy 2016. márciusban kiváltotta az őstermelői igazolványát és 2017. évben megszüntette azt. Ezt követően, ha 2018. évben ismételtlen őstermelővé válik, már nem minősül tevékenységet kezdő őstermelőnek.

A mezőgazdasági őstermelő – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőt is – a minimálbérnek megfelelő összeg után fizeti meg a 4 százalékos természetbeni és 3 százalékos pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, valamint a 10 százalékos nyugdíjjárulékot. Az őstermelő munkaerő-piaci járulék fizetésére nem kötelezett.

Az előzőektől eltérően az a mezőgazdasági őstermelő, akinek az e tevékenységéből származó, tárgyévet megelőző évben elért bevétele nem haladja meg az Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelőre vonatkozó bevételi értékhatárt (8 millió forint), az őstermelői tevékenységéből származó, tárgyévet megelőző évi bevételenek 20 százaléka után 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulékot és 10 százalékos nyugdíjjárulékot fizet. A havi járulékalap megállapítása során a bevétel 20 százaléka arányos részét, tehát egytizenketted részét kell figyelembe venni, amelyet a bevallásban negyedévet felölelő időtartamra kell megállapítani.

Az Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelőre vonatkozó bevételi értékhatár számításánál figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított, egyébként bevételnek számító támogatást.

E szabály alkalmazásánál ügyelni kell arra, hogy a kapott támogatás összege csak a bevételi határ számbavételekor hagyható figyelmen kívül, a járulékalap megállapításánál azonban számba kell venni.

Például: A mezőgazdasági őstermelőnek 5 millió forint bevétele származott az őstermelői tevékenységéből és 4 millió forint támogatást kapott az adóévben.

Ebben az esetben a tevékenységéből származó bevétele alapján a 8 millió forintos határt nem érte el, de a járulékok alapján a 9 millió forintot kell számba venni, azaz a 9 millió forintnak a húsz százaléka után fizetendő járulék összesen 14 százalékos mértékű.

A mezőgazdasági őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében az adóévre vonatkozóan nyilatkozattal vállalhatja, hogy a járulékokat az előzőekben meghatározott járulékalapnál (minimálbér, illetve a bevétel 20 százaléka) egytizenketted része magasabb összeg után fizeti meg.

A mezőgazdasági őstermelő a magasabb járulékalap választásáról a negyedévre vonatkozó járulékbavallásában nyilatkozik az állami adóhatóságnak. A tárgyév első negyedévre vonatkozó járulékbavallásban megtett nyilatkozat az adóévre, az ezt követő időszakokra vonatkozó járulékbavallásban megtett nyilatkozat az adóév bevallással le nem fedett, az adóévből még hátralévő időszakokra szól. A nyilatkozat az Art. szerinti végrehajtható okiratnak minősül.

Az év közben biztosítottá váló mezőgazdasági őstermelő az adóévben első ízben benyújtott járulékbavallásában nyilatkozik magasabb járulékalap választásáról. Nyilatkozata a biztosítási kötelezettséget első napjától az adóévre szól és az Art. szerint végrehajtható okiratnak minősül.

Eltérő járulékalap választása esetén azonban a pénzbeli és természetbeni egészségbiztosítási járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot is meg kell fizetni, tehát nem alkalmazható a bevételi határ alatti őstermelők járulékfizetésére vonatkozó speciális szabály.

A mezőgazdasági őstermelő nem köteles járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül - kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, az ápolási díj folyósításának tartama alatt tevékenységét személyesen folytatja -,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül,



- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott.

A 8 millió forint bevételi határ alatti őstermelők nem fizetnek pénzbeli egészségbiztosítási járulékot. Esetükben azonban a keresőképtelenség (Pl. táppénz folyósítás hiánya miatt) időtartama nem mentesítő körülmény, tehát a járulékfizetési kötelezettséget teljesíteni kell.

#### 4. A biztosítási kötelezettség alá nem tartozó mezőgazdasági őstermelő járulékfizetési kötelezettsége

Az az őstermelő, aki az előzők szerint őstermelőként nem válik biztosítottá és egészségügyi szolgáltatásra egyéb jogcímen sem jogosult, köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni, melynek összege havi 7 320, naptári naponként 244 forint.

A magánszemély az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségét és annak megszűnését 15 napon belül jelenti be az állami adóhatóságnak. A bejelentkezésre, illetve a változások bejelentésére a 'T1011-es nyomtatvány szolgál.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetésére kötelezett személy a fizetési kötelezettségét első ízben a bejelentést követő hó 12-éig, ezt követően havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12-éig teljesíti.

Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 29. §-ának (9) bekezdésében található. E szerint az egészségügyi szolgáltatás igénybevételére való jogosultság a biztosítási jogviszonynak, illetve a Tbj. 16. § (1) bekezdés a)-o) és s) pontjaiban meghatározott jogosultsági feltételeknek a megszűnését követően további 45 napig fennmarad. Ha a biztosítási jogviszonynak vagy a Tbj. 16. § (1) bekezdés a)-o) és s) pontjai szerinti jogosultsági feltételek fennállásának az időtartama 45 napnál rövidebb volt, akkor a megszűnést követően az egészségügyi szolgáltatás igénybevételére való jogosultság ezen időtartammal hosszabbodik meg. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik a fizetés nélküli szabadság igénybevételének és a vállalkozói körben a vállalkozói tevékenység szüneteltetésének esetére. A tevékenység szüneteltetése és a fizetés nélküli szabadság igénybevétele esetén az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság nem hosszabbodik meg, ezekben az esetekben az első naptól áll fenn az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség megszűntetését szintén a magánszemélynek kell kezdeményeznie, 15 napon belül, amelynek érdekében ismét a

'T1011-es nyomtatványt kell benyújtani. A fizetési kötelezettség megszűnését a magánszemélynek akkor nem kell bejelentenie, ha e fizetési kötelezettség biztosítással járó olyan jogviszony létesítése miatt szűnik meg, amelyet az állami adóhatósághoz bejelentettek. Az adóhatóság a magánszemélyt az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettsége megszűnéséről hivatalból értesíti. A biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony létesítésére tekintettel az adóhatósághoz beérkezett bejelentés figyelembevételével az állami adóhatóság a megszüntetett egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségről a bejelentést követő 10 napon belül adatot szolgáltat az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv részére.

#### 5. Egyéni vállalkozói igazolvány folytatott tevékenység

Az a mezőgazdasági termelő, aki egyéni vállalkozóként végzi tevékenységét, járulékfizetési kötelezettségét is egyéni vállalkozóként teljesíti.

##### 5.1. Járulékok alapja

###### Minimálbér:

1. a tárgyhónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alaphír kötelező legkisebb havi összege<sup>9</sup>, és

2. a biztosított egyéni vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege, ha az egyéni vállalkozó személyesen végzett főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel<sup>10</sup>.

Az egyéni vállalkozók által fizetendő egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék 8,5 százalék.

A biztosított egyéni vállalkozó a nyugdíjjárulékot, valamint az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a vállalkozói kivét, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelem után fizeti meg. A főfoglalkozású egyéni vállalkozónak a járulékfizetési kötelezettségét havonta legalább a járulékfizetési alsó határnak megfelelően teljesítenie kell, ami azt jelenti, hogy a nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese.

Az a biztosított egyéni vállalkozó, aki az egyszerűsített vállalkozói adó alanya (a továbbiakban: eva adózó), nyugdíjjárulékot, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci

járulékot fizet. A nyugdíjjárulék alapja havonta a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta a minimálbér másfélszerese.

A kisadózó egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettségét nem a Tbj. szabályai szerint kell elbírálni és közteher fizetési kötelezettségére sem a Tbj-t kell alkalmazni.

A heti 36 órát elérő foglalkoztatással járó jogviszonnyal is rendelkező, illetve nappali tagozatos tanuló, hallgató (többes jogviszonyban álló) egyéni vállalkozó járulékfizetési kötelezettségének alapja a vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, eva adózási mód választása esetén az eva adóalap 4 százaléka. Az egyéni vállalkozó, ha munkaviszonyban áll, illetve nappali tagozatos tanuló, hallgató 1,5 százalék munkaerő-piaci járulék fizetésére nem kötelezett, kivéve, ha a vállalkozó munkaviszonyában fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe. A heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani. Az előzők szerint a többes jogviszonyban álló egyéni vállalkozót a járulékalap figyelembe vételével 17 százalékos mértékű kötelezettség terheli (10 százalékos nyugdíjjárulék, 4 százalékos természetbeni és 3 százalékos pénzbeli egészségbiztosítási járulék).

A kiegészítő tevékenységet folytató nem eva adóalany egyéni vállalkozó nyugdíjjárulékának alapja a ténylegesen megszerzett jövedelem, míg az eva adózó a nyugdíjjárulékot az eva adóalap 10 százaléka után fizeti meg. A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a nyugdíjjárulék mellett havi 7 320, napi 244 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot fizet.

Nem kell az egészségügyi szolgáltatási járulékot megfizetni, ha az egyéni vállalkozó gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben részesül, a keresőképtelenség, a fogvatartás időtartama alatt, vagy ha egyéni vállalkozói tevékenysége szünetel, illetve, ha az egyéni vállalkozó foglalkoztatása a munkaviszonyában vagy egyidejűleg fennálló több munkaviszonyaiban együttesen eléri a heti 36 órát.

##### 5.2. Mentességek

Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ után nem köteles nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsmegő gondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,

<sup>9</sup> 138 000 forint

<sup>10</sup> 180 500 forint

- gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül - kivéve, ha a gyermekgondozási segély, gyermekgondozást segítő ellátás, az ápolási díj folyósításának időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja - ,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonán,
- fogvatartott,
- ügyvédi tevékenységét, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

A járulékfizetési alsó határ alóli mentesülésre vonatkozó szabály kiegészült azzal a szabállyal, hogy abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg több jogcímen részesül anyasági ellátásban, akkor nem kell a járulékfizetési alsó határnak megfelelő összeg alapulvételével eleget tennie, a járulékfizetési kötelezettségének.

Ez azt eredményezi, hogy abban az esetben, ha a gyermeknevelési támogatás folyósításának időszaka alatt a vállalkozó tevékenységet végez, csak a vállalkozói kivét, általában megállapított jövedelem alapulvételével kell a járulékokat megfizetni.

### 5.3.A családi járulékkedvezményre vonatkozó szabályok

Abban az esetben, ha a magánszemély a személyi jövedelemadó alapot csökkentő családi kedvezményt nem tudja teljes egészében érvényesíteni, akkor a fennmaradó rész adótartamának megfelelő összegben lecsökkentheti az általa fizetendő járulékok összegét.

#### 5.3.1.A családi járulékkedvezményre jogosultak

Az Sza tv. szerinti családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és — a családi kedvezményt megosztással érvényesítő — biztosított házastársa, élettársa családi járulékkedvezményre jogosult.

Családi kedvezmény érvényesítésére jogosult

a) az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermekre tekintettel családi pótlékra jogosult, továbbá a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa, azonban nem minősül jogosultnak az a magánszemély, aki a családi pótlékot

aa) gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermekre (személyre) tekintettel,

ab) szociális intézmény vezetőjeként a szociális intézményben elhelyezett gyermekre (személyre) tekintettel,

ac) javítóintézet igazgatójaként, illetve büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekre (személyre) tekintettel kapja;

b) a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa;

c) a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);

d) a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély

a c)-d) pont szerinti esetben azzal, hogy az ott említett jogosult és a vele közös háztartásban élő hozzátartozói (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) közül egy - a döntésük szerinti - minősül jogosultnak.

Ha a családi pótlékra saját jogán jogosult és a rokkantsági járadékban részesülő személy a családi kedvezményt nem tudja érvényesíteni, akkor az érvényesítés jogát a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozójának átengedheti. Ebben az esetben a hozzátartozó minősül jogosultnak.

Év közben családi járulékkedvezményt csak a jogosultnak minősülő biztosított érvényesíthet.

#### 5.3.2. A családi járulékkedvezmény összege

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Sza tv. szerinti családi kedvezmény összegéből

- a) a biztosított által vagy
- b) az Sza tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy
- c) a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét. Ez a felsorolás egyben a járulékkedvezmény érvényesítésének sorrendjét is jelenti.

Nem csökkenti a járulékkedvezmény érvényesítése azt a járulékfizetési kötelezettséget, amelyet az Sza tv. szerint adómentes, vagy a jövedelem számítás során bevételnek nem minősülő járulékalap után kell megfizetni (ide nem értve a munkavállalói érdekképviselet ellátó szervezet részére az adóévben levont, befizetett tagdíj összegét).

Egyéni és társas vállalkozó esetén a szabályrendszerben egy fajta korlátot jelent, hogy az egyéni vállalkozók esetében a családi járulékkedvezményt a kivétet, az általában megállapított jövedelmet, illetve a társas vállalkozók tekintetében a személyes közreműködői díjat terhelő járulékok erejéig lehet érvényesíteni.

A családi járulékkedvezményt közös igénybevétel, vagy megosztás esetén az érintett személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik.

Ennek feltétele az érintett magánszemélyek – adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntetve – nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

#### 5.3.3. Az egyéni vállalkozó családi járulékkedvezménye

A biztosított egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő a családi járulékkedvezmény havi, illetve negyedéves összegét saját maga állapítja meg.

Az egyéni vállalkozói státusz mellett fontos a biztosított pozíció megléte is.

Biztosított az egyéni vállalkozó, ha egyidejűleg heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban is áll, vagy nappali tagozatos tanuló, hallgató vállalkozása mellett, illetve, ha egyidejűleg társas vállalkozás tagja is. Nem biztosított a kiegészítő tevékenységet folytató minősülő egyéni vállalkozó esetében a járulékkedvezmény érvényesíthetősége nem jöhet szóba. Szintén nem érvényesíthet járulékkedvezményt az egyszerűsített vállalkozói adó alanya és a kisadózó vállalkozásokról szóló törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó, azaz az EVA és a KATA adóalany egyéni vállalkozó.

A biztosított egyéni vállalkozó által érvényesíthető családi járulékkedvezmény havi összege a családi kedvezmény havi összege (közös igénybevétel esetén a biztosított egyéni vállalkozóra jutó összege) és a vállalkozói kivét vagy az általában megállapított jövedelem havi összege után megállapított személyi jövedelemadó adóelőleg-alap különbözetének – ha az pozitív – 15 százaléka, de legfeljebb a biztosítottat a tárgyhónapban terhelő természetbeni egészségbiztosítási járulék és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, és nyugdíjjárulék összege.



Például: Az egyéni vállalkozó családi kedvezményt 2 gyermek után érvényesíti, azaz a kedvezmény összege 200 000 forint. A vállalkozó havi kivétje 80 000 forint.  $200\,000 - 80\,000 = 120\,000 \times 0.15 = 18\,000$  forint. Az az összeg mutatja meg, hogy az egyéni vállalkozó esetében mennyi a járulékkedvezmény érvényesíthetőségének felső határa.

Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ figyelembe vételével fizetendő természetbeni, pénzbeli és nyugdíjjárulék terhére a vállalkozói kivétet terhelő járulékok összegéig érvényesítheti a kedvezményt. Esetünkben ennek összege 13 600 forint.

A vállalkozónak a járulékfizetési alsó határnak megfelelő járulékalap (minimálbér másfélszerese) után kell megfizetnie a természetbeni, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és a munkaerő-piaci járulékot. A munkaerő-piaci járulékot minden esetben meg kell fizetni, arra járulékkedvezmény nem érvényesíthető. A nyugdíjjárulék alapja a minimálbér összege.

A járulékalap alsó határának (207 000 forint) figyelembevételével számított járulékok:

Természetbeni egészségbiztosítási járulék:	8 280 forint
Pénzbeli egészségbiztosítási járulék:	6 210 forint
Munkaerő-piaci járulék:	3 105 forint
Nyugdíjjárulék alapja (138 000 Ft.):	13 800 forint

A vállalkozói kivét járulékkerthe összesen:  $80\,000 \times 0.17 = 13\,600$  forint.

A járulékkedvezményt a vállalkozó úgy érvényesíti, hogy az annak megfelelő összeget a természetbeni egészségbiztosítási, majd pénzbeli egészségbiztosítási járulékként, és végső soron nyugdíjjárulékként nem fizeti meg. Az adónemek között nincs választási lehetőség a kedvezményt elsőként a természetbeni egészségbiztosítási járulék terhére lehet érvényesíteni, ha az nem nyújt teljes fedezetet a kedvezményre, akkor lehet a pénzbeli és a legvégén a nyugdíjjárulék terhére érvényesíteni.

A példa szerinti esetben a vállalkozó nem fizeti meg a természetbeni egészségbiztosítási járulékot, a pénzbeli egészségbiztosítási járulékként 890 forintot kell megfizetnie, ezen kívül terheli a nyugdíjjárulék teljes összegben és a munkaerő-piaci járulék is.

#### 5.3.4. A mezőgazdasági őstermelő családi kedvezménye

A biztosított mezőgazdasági őstermelők járulékfizetési kötelezettségére speciális szabályok vonatkoznak, hiszen az ő esetükben

a járulékok alapja nem a tárgyidőszakban megszerzett jövedelem, bevétel összegéhez kötődik, hanem a tárgyévvel megelőző évi bevétel összegének függvénye a járulékfizetési kötelezettség mértéke (kivéve a tevékenységet kezdő mezőgazdasági őstermelőt, aki a minimálbér figyelembevételével teljesíti a kötelezettségét). Ebből a speciális helyzetből adódóan a mezőgazdasági őstermelők esetében nincs a járulékkedvezmény érvényesíthetősége szempontjából korlátozó szabály.

A járulékkedvezmény érvényesítése a negyedéves bevallási rendszerhez kötődik. A biztosított őstermelő által érvényesíthető családi járulékkedvezmény negyedéves összege a családi kedvezmény negyedévesre eső összege (közös igénybevétel esetén a biztosított mezőgazdasági őstermelőre jutó összege) és a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem vagy az általában megállapított jövedelem negyedéves összege után megállapított személyi jövedelemadó adóelőleg-alap különbözetének – ha az pozitív – 15 százaléka, de legfeljebb a biztosítottat a tárgyhónapban terhelő

- természetbeni egészségbiztosítási járulék és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, és
- nyugdíjjárulék összege.

A járulékkedvezményt a mezőgazdasági őstermelő is úgy érvényesíti mint az egyéni vállalkozó tehát a járulék nemek közötti sorrendet megtartva nem fizeti meg/ vagy csak részben fizeti meg az öt terhelő tárgyidőszaki járulékokat.

Például: A mezőgazdasági őstermelő 2016. évi bevétele 3 000 000 forint volt, támogatást nem kapott. 2017-ben ennek 20 százaléka az adóelőleg-alap, amely után természetbeni egészségbiztosítási járulékot és nyugdíjjárulékot kell fizetnie.

A negyedéves járulékalap: 150 000 forint, mely után 6 000 forint természetbeni egészségbiztosítási járulék és 15 000 forint nyugdíjjárulék fizetési kötelezettsége merül fel az őstermelőnek.

A családi kedvezmény összegének megállapítása 1 kedvezményezett eltartott esetén.

A családi kedvezmény havi kerete 66 670 forint negyedéves összege 200 010 forint.

Az első negyedévben az őstermelőnek bevétele nincs, ezért a személyi jövedelemadó előleg-alappal nem tudja csökkenteni a családi kedvezmény negyedéves összegét, illetve a csökkentő tétel összege nulla.

$200\,010 - 0 = 249\,990 \times 0.15 = 30\,002$  forint (ennyi lehetne a járulékkedvezmény összege)

Esetünkben ez azt jelenti, hogy az őstermelő nem fizet tárgynegyedévben természetbeni egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot.

30 002 (elvi keret) – 21 000 (fizetendő járulékok) marad még 9 002 forint fel nem használt járulékkedvezmény.

A biztosított egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági őstermelő a családi járulékkedvezmény havi, illetve negyedéves összegét a járulékokról szóló bevallásában vallja be.

#### 5.3.5. Év végi elszámolás

A biztosított az év közben érvényesített családi járulékkedvezményről köteles az éves bevallásában elszámolni.

Az elszámolásban fel kell tüntetni a családi járulékkedvezmény alapját, összegét, továbbá azt az összeget, amelyet a tárgyév-re a családi járulékkedvezmény havi összegeként a biztosított egyéni vállalkozó, vagy negyedéves összegeként a biztosított mezőgazdasági őstermelő érvényesített.

Ha a családi járulékkedvezmény összege több, mint amit a tárgyév-re családi járulékkedvezmény havi összegeként a mezőgazdasági őstermelő érvényesített, a különbözet az adóbevallásban igényelhető.

Ha a biztosított a családi járulékkedvezményt havonta vagy negyedévente érvényesítette, és az éves bevallásában az összevont adóalapja után személyi jövedelemadó - kötelezettséget állapít meg, a biztosított a családi járulékkedvezmény összegét nem állapítja meg újra, nem fizeti vissza. Ez azonban nem befolyásolja a jogosulatlan igényléssel összefüggésben felmerülő fizetési kötelezettséget.

Ha a biztosított a családi járulékkedvezmény havi vagy negyedéves összegét úgy érvényesítette, hogy a családi járulékkedvezményre nem volt jogosult, az igénybe vett családi járulékkedvezményt az adóbevallás benyújtására előírt határidőig vissza kell fizetnie. A biztosított a befizetési kötelezettség 12 százalékának megfelelő különbözeti bírság fizetésére köteles. Nem kell e rendelkezést alkalmazni, ha a befizetési kötelezettség a 10 ezer forintot nem haladja meg.

A családi járulékkedvezmény éves elszámolásakor

- a visszafizetési kötelezettséget személyi jövedelemadóként kell teljesíteni,
- a még igényelhető családi járulékkedvezményt a személyi jövedelemadó terhére kell elszámolni.

#### 5.4 A bevallási kötelezettség teljesítése

A mezőgazdasági őstermelő a járulékait az Art. rendelkezései szerinti adattartalommal elektronikus úton negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 12-éig vallja be és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg az állami adóhatóságnak. A bevallás teljesítésére az '58-as bevallás szolgál.

Nem kell bevallást benyújtania annak a biztosított mezőgazdasági őstermelőnek, akinek az előző évben nem volt őstermelésből bevétele, kivéve, ha magasabb összeg után választotta a járulékok megfizetését.

A főfoglalkozású egyéni vállalkozó, a nem eva adózó többes jogviszonyban álló vállalkozó az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot az Art.-ban meghatározottak szerint a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak. A bevallási kötelezettséget szintén az '58-as bevallás keretében kell teljesíteni.

Az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerint adózó biztosított egyéni vállalkozó a fizetendő járulékot havonta a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig fizeti meg, és az Art.-ban meghatározott adattartalommal a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be.

A többes jogviszonyban álló eva adóalany egyéni vállalkozó az evaalap 4 százaléka után fizetendő járulékot negyedévente, a negyedévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az Art.-ban meghatározott adattartalommal a tárgynegyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként vallja be.

A kiegészítő tevékenységet folytató eva adóalany egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékot és az evaalap 10 százaléka után megállapított nyugdíjjárulékot évente, az adóévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az éves eva-bevallásában vallja be.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék és nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett kiegészítő tevékenységet folytató nem eva alany egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékot és a nyugdíjjárulékot évente, a személyijövedelemadó-bevallásában vallja be, a járulékokat negyedévente a negyedévet követő hó 12. napjáig fizeti meg.

#### 6. A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség

A szociális hozzájárulási adó 19,5 százalékos mértékű kötelezettséget jelent az adó alanyainak. A fizetendő adó a számított adó, melyet csökkent a kötelezettet megillető adókedvezmények összege.

#### 6.1. Adófizetésére kötelezett – egyebek mellett –

az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a kifizető.

#### 6.2. Nem terheli adófizetési kötelezettség:

- a saját jogú nyugdíjas egyéni vállalkozót, azt az egyéni vállalkozót, aki özvegyi nyugellátásban részesül és a rá irányadó öregségi nyugdíj-korhatárt betöltötte,
- a mezőgazdasági őstermelőt abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben az Szja tv. alapján mezőgazdasági kistermelőnek minősült, kivéve, ha az adóévre magasabb járulékalap választásáról tesz nyilatkozatot,
- a mezőgazdasági őstermelőt, ha a Tbj. alapján nem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége.

#### 6.3. Az adó alapja

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozót terhelő adó alapja a vállalkozói kivét, az átalányadózást választó egyéni vállalkozó esetében az átalányban megállapított jövedelem.

#### 6.4. Az eva adóalany egyéni vállalkozót, valamint a mezőgazdasági őstermelőt terhelő adó alapja:

- ha az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében az adóévre, vagy az egyéni vállalkozó esetében az adóévnek a munkaviszonya, vagy tanuló, hallgatói jogviszonya megszűnését követő hátralévő részére tett nyilatkozatot, akkor a nyilatkozatban vállalt összeg,

- abban az esetben, ha a szóban forgó személyi kör nem tett magasabb összegre vonatkozó nyilatkozatot, akkor az adóalap megállapítására vonatkozó különös szabályok szerint megállapított összeg.

Ez a mezőgazdasági őstermelő esetében a minimálbér havi összegét jelenti. Ügyelni kell arra, hogy az adóalap megállapításakor a minimálbér 30-ad részét kell számba venni, ha az őstermelői jogállással nem rendelkezik a hónap minden napján, vagy más okból nem minősül az adó alanyának a hónap minden napján. Ilyen esetben az adóalapot az őstermelői jogállás időtartamával arányosan kell megállapítani.

Az egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja legalább a minimálbér (a Tbj. szerinti minimálbér) 112,5 százaléka. Ha az egyéni vállalkozó az adónak nem teljes hónapon át alanya, akkor a minimálbér 112,5 százaléknak 30-ad része az egyéni vállalkozói jogállás minden napjára számítva.

Az eva adóalany egyéni vállalkozó esetében az eva adóalap 4 százaléka, ha legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban áll, vagy közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatja tanulmányait, illetve, ha tagként a kifizetővel az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyban áll, azaz ha a kifizető a minimálbér 112,5 százaléka után teljesíti szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettségét.

#### 7. Mentésülés az adófizetési kötelezettség különös szabályainak alkalmazása alól

Az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő az adóalap megállapításakor nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre az egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül – kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, ápolási díj folyósítása alatt a vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő a tevékenységét személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- ügyvédként tevékenységét, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, illetve egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

Például: A mezőgazdasági őstermelő táppénzfolyósításban részesült. A szociális hozzájárulási adó tekintetében a minimálbért kell számba venni, mert tevékenységet kezdőnek minősül (2018 évi minimálbér 138 000 Ft.). A havi szociális hozzájárulási adó alapját úgy kell megállapítani, hogy  $138\ 000/30$  nappal = 4 600 Ft. A táppénz folyósítás időtartama: adott hónap 1-jétől-10-éig tart. Meg kell nézni, hogy adott hónap tekintetében hány olyan nap van, amely a szociális hozzájárulási adót meg kell fizetni. A 4 600 ft-os napi tért az adófizetési kötelezettséggel érintett napok számával szorozva kell kiszámítani a szociális hozzájárulási adó alapját. Például a 28 napos február esetén: 18 nappal kell a 4 600 ft-ot vissza szorozni.

A nem eva adóalany egyéni vállalkozó az adóalap megállapításakor, az adóalap különös szabályai hatálya alá tartozó esetben – az előzőeken túlmenően – nem veszi szá-



mításba a hónapnak azt a napját amikor az egyéni vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó jogviszonyban áll, vagy közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Tehát ilyen esetben a kivét, illetve az átalányban megállapított jövedelem az adó alapja.

Amennyiben az egyéni vállalkozó társas vállalkozás tagja is, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben az adóalap megállapításakor nem veszi számításba azt az időszakot, amelyen a társas vállalkozással az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll (a társas vállalkozás részére az adóév egészére január 31-éig nyilatkozatot kell tenni), feltevé, hogy a kifizető ezen időszakot az öt terhelőadó alapjának megállapításakor számításba veszi.

### 8. A megváltozott munkaképességű vállalkozók után érvényesíthető adókedvezmény

Az egyéni vállalkozót a saját maga után fizetendő adóból kedvezmény illeti meg, ha 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül, vagy ha rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű.

A 2017. január 1-jétől a kedvezmény egyenlő az adómegállapítási időszakra az egyéni vállalkozó általa saját maga után megállapított adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszerese után a 19,5 százalékos adómértékkel megállapított összeggel.

A mezőgazdasági őstermelő saját magával összefüggésben nem érvényesíthet adókedvezményt, de az általa munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalóval összefüggésben érvényesíthet adókedvezményt.

2015. július 1-jétől nyílt meg a lehetőség annak, hogy a foglalkoztatási szempontból aktív életkorú – kedvezményrel eddig még nem érintett - korosztállyal összefüggésben a munkáltató az öt terhelő szociális hozzájárulási adó terhére kedvezményt érvényesíthessen.

Ettől az időponttól kezdődően a 25. év feletti és 55. év alatti munkavállalók tekin-

tetében, akik foglalkoztatására az alábbiak szerinti mezőgazdasági munkakörben kerül sor, a munkáltató az adómérték 50 százalékaival megállapított összegű kedvezményt érvényesíthet. A kedvezmény alapja a munkavállalót adómegállapítási időszakban megillető, az adó alapjának megállapításakor figyelembe vett bruttó munkabére, de legfeljebb 100 000 forint. A kedvezmény egész hónap tekintetében megilleti a munkáltatót.

A kedvezményrel érintett munkavállaló részmunkaidőben történő foglalkoztatása esetében a kedvezmény alapot is arányosítani kell. Ebben az esetben kedvezmény összegét a részmunkaidő és a teljes munkaidő arányában kell csökkenteni.

A kedvezményezett munkakörök közé az alábbiak tartoznak:

- szántóföldinövény-termesztő,
- bionövény-termesztő,
- zöldségtermesztő,
- szőlő-, gyümölcsstermesztő,
- dísznövény-, virág- és faiskolai kertész, csemetenevelő,
- gyógynövénytermesztő,
- egyéb növénytermesztési foglalkozású,
- állattenyésztési és állatgondozási foglalkozások,
- szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és –tenyésztő,
- baromfitartó és –tenyésztő,
- méhészt,
- kisállattartó és –tenyésztő,
- a mezőgazdasági gép (motor) karbantartója, javítója,
- a mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője.

(Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló, 2012. január 1-jén hatályos KSH közlemény (FEOR-08) 6. főcsoport 61. csoportjában szereplő és a 7333 foglalkozásból a mezőgazdasági gép (motor) karbantartóját, javítóját, valamint a 8. főcsoport 8421. számú foglalkozás szerinti munkakörök foglalkoztatottjait érinti.)

#### A kedvezmény korlátozása

Ha a kifizető a munkavállalót az adómegállapítási időszak egy részében nem vagy nem kizárólag mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatta, a munkaviszony alapján ezen adómegállapítási időszakra vonatkozóan részkedvezményt nem érvényesíthet.

A 25. év alatti és az 55 év feletti munkavállalókkal összefüggésben érvényesíthető kedvezmény miatt a duplikáció elkerülése érdekében döntött úgy a jogalkotó, hogy arra a hónapra vonatkozóan, amelyben a munkavállaló a 25. vagy 55. évét betölti, a részkedvezmény nem illeti meg a kifizetőt.

A munkavállalókkal összefüggésben az egyes adótörvények és az azal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.) több jogcímen nevesít érvényesíthető kedvezményt.

### 9. Bevallás és megfizetés

A mezőgazdasági őstermelő az adót negyedévente állapítja meg, és az Art. szerinti adattartalommal a negyedévet követő hónap 12-éig elektronikusan vallja be. Az egyéni vállalkozó az adót havonta, a tárgy hónapot követő hó 12-éig állapítja meg, vallja be és fizeti meg, az Art. szerinti adattartalommal.

Az éva adóalany egyéni vállalkozó a kötelezettségét havonta állapítja meg, vallja be és fizeti meg, szintén az Art. szerint. Az az éva alany egyéni vállalkozó, aki heti 36 órás foglalkoztatási jogviszonyban is áll, vagy nappali tagozatos tanuló, hallgató, a kötelezettségét negyedévente állapítja meg és a negyedévet követő hónap 12-éig fizeti meg, vallja be.

### 10. Az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség

A mezőgazdasági őstermelőnek az összevont adóalapba tartozó jövedelme után 19,5 százalékos egészségügyi hozzájárulást kell fizetnie, az adóelőleg alap számításánál figyelembe vett jövedelem után. Az átalányadózó mezőgazdasági őstermelő az átalányban megállapított jövedelmének 14 százalékát fizeti meg egészségügyi hozzájárulásként.

A tételes költségelszámolást választó, egyszerűsített bevallási nyilatkozatot benyújtó őstermelő által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a bevétel 5 százalékának a 14 százaléka.

Abban az esetben, ha a mezőgazdasági őstermelő a Tbj. szerint biztosítottnak minősült, akkor figyelembe kell venni az Eho tv. azon rendelkezését, hogy a járulékalapként megállapított összeg mentesül az egészségügyi hozzájárulás alól. Ilyen esetben a jövedelem összegét csökkenteni kell a megfizetett járulék alapjával. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a természetes személy járulékfizetési kötelezettségének őstermelőként vagy egyéni vállalkozóként tett eleget.

Az átalányadózó mezőgazdasági őstermelő az átalányban megállapított jövedelmét csökkenti a megfizetett járulékok alapjával.

Matlné Kisari Erika